

Návrh na zmenu podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov

Vláda SR svojím uznesením č. 178 z 31. marca 2020 schválila „Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenie ich následkov“, na základe ktorých môže Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR schváliť a následne Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny realizovať projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov (§ 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 63/2020 Z. z.).

V súlade s príslušným uznesením vlády SR Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny 6. apríla 2020 spustilo projekt „**Prvá pomoc**“ s cieľom znížiť dopady negatívnej epidemiologickej situácie na Slovensku a s ňou súvisiacimi zavedenými protiepidemickými opatreniami na zamestnancov, zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby (pre oprávnené obdobie od 13. marca 2020). Postupne, v priebehu realizácie projektu, boli schválené ďalšie zmeny reagujúce na aktuálny vývoj situácie (uznesenia vlády SR č. 219/2020, č. 306/2020, č. 463/2020, č. 582/2020, č. 682/2020 a č. 72/2021), ktorými sa upravili parametre projektu najmä čo sa týka okruhu cieľových skupín, oprávnených žiadateľov, výšok jednotlivých príspevkov a obdobia jeho realizácie (postupné predlžovanie až do júna 2020). Najzásadnejšie zmeny boli zavedené od októbra 2020 (**Prvá pomoc+**) a od februára 2021 (**Prvá pomoc++**).

Uznesením vlády SR č. 319 z 9. júna 2021 sa od júla 2021 systém poskytovania pomoci napojil na Alert systém pre monitorovanie vývoja epidémie a prijímanie protiepidemických opatrení v závislosti od intenzity šírenia SARS-CoV-2 (Covid-19) na celonárodnej úrovni (tzv. Covid Automat) a predĺžilo sa obdobie realizácie projektu do konca roka 2021. Následne, uznesením vlády SR č. 440 z 10. augusta 2021 sa zmenil spôsob aktualizácie Covid Automatu, poskytovanie pomoci bolo odpojené od Covid automatu a aktuálne sa (za mesiace september až december 2021) poskytuje pomoc v súlade s podmienkami projektu **Prvá pomoc**, t.j. podmienkami platnými do septembra 2020 vrátane, okrem Opatrenia 3B.

Vzhľadom na zhoršujúci sa vývoj epidemiologickej situácie na Slovensku v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 považujeme za dôležité pokračovať aj naďalej v poskytovaní finančnej kompenzácie zamestnávateľom a SZČO zasiahnutých mimoriadnou situáciou, čím sa podporí stabilizácia úrovne zamestnanosti ako aj podnikateľského prostredia, ktoré je významne ovplyvnené negatívnymi faktormi, akými sú zníženie odbytu v dôsledku zrýchlenia šírenia nákazy. Zamestnávateľom sa tak vytvorí rozhodovací priestor pre udržanie pracovných miest a lepšie plánovanie zdrojov i napriek ďalším očakávaným výkyvom v ekonomike. Na dosiahnutie tohto cieľa sa navrhujú nasledovné **úpravy podmienok projektu**:

1. Rozšírenie cieľových skupín (vzťahuje sa na žiadosti/výkazy podané za mesiac **október 2021** a nasledujúce mesiace) o

- zamestnancov, ktorí boli prijatí do zamestnania po 01.02.2021, najneskôr však 01.10.2021 (opatrenie 1, 3A, 3B),
- subjekty – žiadateľov o príspevok (všetky opatrenia), ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť po 01.02.2021, najneskôr však k 01.10.2021.

Uvedené sa vzťahuje na poskytovanie pomoci v súlade s podmienkami **Prvá pomoc**, **Prvá pomoc+** alebo **Prvá pomoc++**.

2. Úprava určenia oprávnených výdavkov (príspevkov) opatrení 1 a 3A doplnením pravidla, že zamestnávateľovi, ktorý je podľa § 250b ods. 6 Zákonníka práce povinný vyplatiť zamestnancom náhradu mzdy vo výške minimálnej mzdy, sa pri refundácii za príslušné obdobie zohľadní výška reálne vyplatennej náhrady mzdy.

Uvedené sa vzťahuje na poskytovanie pomoci v súlade s podmienkami **Prvá pomoc** a na žiadosti/výkazy podané za mesiac **október 2021** a nasledujúce mesiace.

Tabuľka 1 – Prehľad realizácie projektu Prvá pomoc v období marec 2020 – október 2021

mesiac	Opatrenie 1, 3A a 3B		Opatrenie 2, 4A a 4B		spolu	
	Počet podporených zamestnancov (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur	Počet podporených SZČO (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur	Počet podporených zamestnancov a SZČO (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur
marec 2020	319 335	71 858 998	51 114	11 135 324	370 449	82 994 321
apríl 2020	404 678	151 786 043	60 846	25 178 863	465 524	176 964 906
máj 2020	407 906	125 406 056	51 046	20 591 691	458 952	145 997 747
jún 2020	241 577	66 392 606	36 600	14 502 214	278 177	80 894 820
júl 2020	196 062	51 833 028	29 225	11 565 647	225 287	63 398 675
august 2020	173 677	45 985 405	27 534	10 929 415	201 211	56 914 820
september 2020	156 890	39 002 031	29 338	11 479 042	186 228	50 481 073
október 2020	206 382	79 319 572	48 768	27 571 474	255 150	106 891 046
november 2020	189 420	78 575 139	57 504	33 850 408	246 924	112 425 547
december 2020	207 402	85 902 789	57 716	34 533 388	265 118	120 436 178
január 2021	283 854	135 126 760	82 339	53 062 357	366 193	188 189 117
február 2021	265 734	150 186 955	85 716	61 991 584	351 450	212 178 539
marec 2021	239 365	138 740 917	83 256	60 538 311	322 621	199 279 228
apríl 2021	241 953	123 528 803	78 754	56 648 935	320 707	180 177 738
máj 2021	203 894	106 315 991	67 525	48 040 700	271 419	154 356 691
jún 2021	167 645	79 819 417	59 889	42 503 204	227 534	122 322 621
júl 2021	46 987	11 779 169	37 429	15 401 635	84 416	27 180 804
august 2021	0	0	0	0	0	0
september 2021	27 799	7 142 259	28 934	12 054 206	56 733	19 196 465
október 2021	33	17 691	4 179	1 805 965	4 212	1 823 656
Spolu	3 980 593	1 548 719 628	977 712	553 384 364	4 958 305	2 102 103 991

Pozn.: Hodnoty predstavujú skutočné čerpanie k 5. 11. 2021; hodnoty za september a október 2021 sú predbežné, keďže podporu za tieto mesiace možno žiadať do 30. 11. 2021, resp. do 31. 12. 2021;

Zdroj: Inštitút sociálnej politiky MPSVR SR, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka 2 – Prehľad zdrojov čerpania Prvej pomoci do 31. 12. 2021

Zdroj	Suma (EUR)
EŠIF	390 262 575,18
Štátny rozpočet – úverové prostriedky SURE	630 883 660,00
Štátny rozpočet*	1 219 870 038,28
Spolu	2 241 016 273,28

* vrátane finančných prostriedkov z REACT EÚ a spolufinancovania EŠIF